

СВЕТОСЛАВ СЛАВЧЕВ

ВМЕСТО ПРЕДГОВОР

chitanka.info

Робърт Йънг е фантаст-поет. Такова определение, разбира се, няма в научната фантастика, но то ми се струва най-близо до образността и емоционалността на неговите произведения. Това е, което ярко се запомня у него — сила на чувствата, съчетана с мекота и пастелна нежност. Вярва в бъдещето, вярва в обичта и правдата, обаявани от поетичното виждане на голям творец.

Впрочем Робърт Йънг е познат на нашите читатели — любители на научната фантастика и едва ли е нужно да бъде подробно представян. На руски излязоха доста негови разкази, между които непременно следва да се отбележат: „Да отсечеш дърво“, „По реката“, „Звездите зоват, мистър Кийтс!“ (всички в „Искатель“), „Момиче-глухарче“ (Антология на „Молодая гвардия“). Те са преведени и на български — в научно-популярните списания и „Спектър“.

Фантастиката не е единственото направление в творчеството на Йънг. Може би даже не е и главното. Той е автор на няколко романа, на доста разкази и телевизионни сценарии, които черпят проблеми от живота на обикновения американец, и то съвременни проблеми, породени от неразкрасените черти на американската действителност: алиенацията, жестокото унищожение на природата, еснафското самодоволство, расовата дискриминация.

Тези проблеми присъстват и във фантастиката на Йънг. Разбира се, бъдещето или миналото са фон на човешките взаимоотношения, а конфликтите са реални, днешни. Така е във всяка струваща нещо фантастика. Може да има машина на времето или даже абсурдни рокли-коли (!), но читателят ще ги приеме, защото творецът му говори за близки нему събития и ще му сочи мъдри, човечни решения на въпроси, които го вълнуват.

Йънг е от поколението американски писатели, които се изяха към шестдесетте години. Това е поколение, което видя Втората световна война или поне усети нейните последици в мисленето на хората с шока и с дълбоката преценка на ценностите. Измежду това поколение са и много от писателите, които станаха наследници на най-добрите традиции в американската литература.

В разказите на Йънг читателят няма да намери главоломни космически одисеи с лазерни пистолети и хепиенд. Нито — зловещи машинизирани общества и прослава на дехуманизацията. Нито — шестокраки чудовища от Регула III, които използват човешките

слабости, за да завладеят Земята. Такива теми и образи са противни на Йънг. И с основание.

А за какво говори Йънг на читателя?

Главната му тема е любовта. Нежната и силна, упоритата и отстъпчива, всепобеждаващата любов. Малко са писателите, които по такъв човечен, оптимистичен начин говорят за нея. Това за Йънг е чувството, което е способно да победи времето — непобедимото време. Джулиан от „Момичето-глухарче“ рискува да се върне две столетия, за да намери човека, когото е обикнала. И го намира. Миранда от „Една любов имам аз“ не се колебае да тръгне към звездите, за да прескочи сто години и да дочака съпруга си. Даже Емили от „Емили и великите поети“ се изправя срещу вкусовете и навиците на своето оеснафено общество, за да защити човека, когото е избрала и който отдавна е мъртъв. Лайтмотивът на любовта звучи в почти всеки от разказите. И наред с него звучи една малко тъжна мелодия — за преходността на човешкия живот, за това, че малко време имаме да обичаме и да бъдем обичани.

Втората тема е вярата в силата на човека и в отрицанието на всичко, което му пречи да бъде силен. Иронията на Йънг към грозното, към уродливото в американския начин на живот е откровена и на точен адрес. Този адрес е строят, който ражда тъпи консуматори като Елис и Джек от „Звездите зоват, мистър Кийтс!“, мошеници и изнудвачи като Големия Джим от „Любовна история в един казионен автомобилен магазин през XXI век“, търговци с човешки души от „Допълнителна примамка“. Разбира се, недъзите на обществото Йънг си обяснява посвоему, но ги вижда, сочи ги и ги осмива. Иронията му даже не щади и жертвите на вещоманията. Тя стига до гротеска: Джанис и Хенри от „Допълнителна примамка“ си продават душите на дявола заради новия модел телевизор, в който има монтирана бъркачка за пуканки! Алюзията е повече от ясна.

Впрочем читателят сам ще открие и други теми: за отчуждението, което разяжда човешките души и ги прави неспособни да се съпротивляват на злото, за любовта към природата, която е част от духовното богатство, за състраданието към наранения и осакатен живот.

Това са все теми, които правят човека по-силен, по-уверен в бъдещето. И от които истинската научна фантастика никога няма да се

откаже.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.